

**UCHWAŁA NR 0007.11.2023
RADY GMINY GOLESZÓW**

z dnia 25 stycznia 2023 r.

**w sprawie przyjęcia Programu Osłonowego Wsparcia Seniorów – „Teleopieka w Gminie Goleszów”
na rok 2023**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity: Dz. U. z 2023 r. poz. 40) oraz art. 17 ust. 2 pkt 4 i art. 110 ust. 10 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tekst jednolity: Dz. U. z 2021 r. poz. 2268 z późn. zm.) Rada Gminy Goleszów uchwala, co następuje:

§ 1. Uchwala się Program Osłonowy Wsparcia Seniorów – „Teleopieka w Gminie Goleszów” na rok 2023, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Goleszów.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodnicząca Rady Gminy

Elżbieta Duraj

Program Osłony Wsparcia Seniorów – „Teleopieka w Gminie Goleszów” na rok 2023

Rozdział 1.

WSTĘP

Program „Korpus Wsparcia Seniorów” Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej na rok 2023 w sposób całościowy odnosi się do seniorów oraz wskazuje na potrzebę poprawy poczucia bezpieczeństwa i możliwości samodzielnego funkcjonowania w miejscu zamieszkania osób starszych przez dostęp do tzw. „opieki na odległość”. Procesy związane z wydłużającym się systematycznie czasem trwania życia oraz ciągle zmiany w strukturze demograficznej ludności stawiają przed społeczeństwem nowe wyzwania społeczne. W Polsce, a także na gruncie gminnym można zaobserwować spowolnienie rozwoju demograficznego oraz znaczące zmiany w strukturze wieku mieszkańców, wzrasta liczba osób starszych, a wraz ze zmianami proporcjonalnie zwiększa się zapotrzebowanie na usługi społeczne i zdrowotne dostosowane do potrzeb i możliwości osób starszych.

W ostatnich latach zaobserwować można także wyraźny postęp technologiczny i rozwój nowych technologii mających wpływ na codzienne funkcjonowanie osób, niezależnie od wieku. Wykorzystanie nowoczesnych technologii we wsparciu osób starszych w codziennym funkcjonowaniu wydaje się być naturalne. Teleopieka wykorzystująca technologię informatyczno-komunikacyjną pozwoli na stały monitoring sytuacji osób starszych, w szczególności samotnie zamieszkujących w wymiarze dwudziestoczterogodzinnym i umożliwi szybkie udzielenie pomocy. W systemie opieki instytucjonalnej jest bardzo dużo osób starszych, które bez opieki nie mogą pozostać w miejscu swojego zamieszkania. Jest to wyraźny sygnał, że czas na deinstytucjonalizację i należy upatrywać inaczej zorganizowanego sposobu opieki i wsparcia wobec osób w podeszłym wieku, co pozwoli pomyślniej sprostać wyzwaniom doby pandemii. Wsparcie w postaci tzw. „opieki na odległość” może być alternatywą dla umieszczenia osób w placówce instytucjonalnej np. w domu pomocy społecznej.

Rozwój polityki senioralnej, w tym promocja działań wspierających i zapewniających godziwe starzenie się w dobrym zdrowiu, poczuciu bezpieczeństwa i niezależności, nie byłyby możliwe bez przyjętego przez Radę Ministrów Programu „Korpus Wsparcia Seniorów”. Za kluczowe obszary działań w zakresie polityki senioralnej uznano: wzrost poczucia bezpieczeństwa i samodzielność osób starszych.

Gminny program "Teleopieka w Gminie Goleszów" odpowiada na zdefiniowane problemy i wpisuje się w główny cel polityki senioralnej w obszarze zdrowia i samodzielności, poprzez tworzenie warunków dla podniesienia poczucia bezpieczeństwa i jak najdłuższego utrzymywania dobrego stanu zdrowia osób starszych w miejscu zamieszkania. Wdrożenie systemu teleopieki oraz wykorzystanie innowacyjnych technologii w ułatwieniu organizacji opieki dla osób starszych, może być dużym wsparciem i jest zalecanym przez Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej rozwiązaniem. System teleopieki przyczynia się w znacznym stopniu do odciążenia systemu opieki zdrowotnej, wspiera codzienne funkcjonowanie osób starszych, a opiekunom, rodzinom umożliwi pogodzenie ról, które wypełniają w społeczeństwie.

Na organach władzy samorządowej spoczywa odpowiedzialność wsparcia przede wszystkim osób chorych, niepełnosprawnych, w wieku poprodukcyjnym oraz osób samotnych. W tym stanie rzeczy uzasadnionym jest poszerzenie oferty pomocowej i uchwalenie Programu Osłonowego Wsparcia Seniorów - „Teleopieka w Gminie Goleszów” na rok 2023.

Rozdział 2.

OCENA SYTUACJI WARUNKUJĄCA REALIZACJĘ PROGRAMU

Polityka senioralna ukierunkowana jest na długofalowe i systemowe działania wspierające osoby starsze oraz zapewniające godziwe starzenie się społeczeństwa. Dostosowanie odpowiednich działań instrumentów polityki społecznej dla tej grupy społeczności lokalnej ma zasięg nie tylko ogólnokrajowy, regionalny, ale realizowane jest też na szczeblu gminnym. Celami wsparcia społecznego osób starszych są przede wszystkim:

- zapewnienie seniorom poczucia bezpieczeństwa fizycznego (np. opieka w czynnościach dnia codziennego, usługi podtrzymujące zdrowie, ochrona przed przemocą i nadużyciami), socjalnego (świadczenia zapewniające należyty poziom egzystencji) i społecznego (zapewnienie społecznej integracji);
- zapewnienie jak najdłuższej aktywności i autonomii osób starszych;
- wzmacnianie nieformalnych więzi społecznych tworzących sieć wsparcia i zastępowanie ich wsparciem formalnym, gdy zachodzi taka potrzeba;
- jak najdłuższe pozostawianie osób starszych w ich dotychczasowym środowisku zamieszkania;
- kształtowanie środowiska zamieszkania i otoczenia w taki sposób, by było przyjazne osobom starszym.

Z danych statystycznych z roku 2022 wynika, iż w Gminie Goleiszów około 21,90 procent mieszkańców to osoby w wieku poprodukcyjnym. Gmina Goleiszów podejmuje efektywne działania na rzecz seniorów zarówno wspierając aktywność seniorów poprzez Kluby Seniora, jak i zapewniając opiekę osobom samotnym, niesamodzielnym, czy znajdującym się w trudnej sytuacji, poprzez świadczenie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania seniora, czy korzystając z programu opieka wytechnieniowa. Gospodarstwa domowe osób starszych to często gospodarstwa jednoosobowe. Obserwuje się, iż osoby starsze, chore i niepełnosprawne często nie mogą liczyć na wsparcie najbliższej rodziny i zdane są wyłącznie na siebie lub pomoc ze strony instytucji. Profesjonalna opieka i pielęgnacja w warunkach domowych staje się coraz bardziej popularna. Zapewnienie usługi teleopieki poprzez tzw. „opaski bezpieczeństwa” uznaje się za zasadne w celu wsparcia seniorów w miejscu ich zamieszkania.

Rozdział 3. CELE PROGRAMU

Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa. Jej głównym celem jest umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Głównym celem Programu Osłonowego Wsparcia Seniorów - „Teleopieka w Gminie Goleiszów” (zwanego dalej: Programem) jest wsparcie osób i rodzin w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb bytowych osób starszych oraz umożliwienie im życia w warunkach odpowiadających godności człowieka. Pomoc w tej formie skierowana będzie do seniorów w wieku 65 lat i więcej, które z uwagi na chorobę, niepełnosprawność, wiek, ograniczoną mobilność lub inne obiektywne trudności wskazane przez pracownika socjalnego, wymagają wsparcia w formie teleopieki, tzw. „opaski bezpieczeństwa”, a równocześnie nie są w stanie samodzielnie zabezpieczyć sobie oprzyrządowania niezbędnego do realizacji tej usługi. Wykorzystując nowoczesne technologie zwiększone zostanie bezpieczeństwo podopiecznych, mieszkańców gminy poprzez szybkie reagowanie w sytuacjach zagrażających zdrowiu lub życiu, a także udzielana będzie pomoc i wsparcie interwencyjne - zwłaszcza poza godzinami pracy Centrum Usług Społecznych w Goleiszowie. System Teleopieki ma za zadanie zwiększyć komfort życia i poczucie bezpieczeństwa nie tylko użytkownikom urządzeń, ale również ich rodzinom, które mogą zostać szybko poinformowane, że ich bliscy potrzebują pomocy.

Rozdział 4. ZASADY REALIZACJI PROGRAMU

Teleopieka to system przywoławczy, który działa 24 godziny na dobę przez 7 dni w tygodniu i zapewnia zgłaszającemu seniorowi w wieku 65 lat i więcej natychmiastową pomoc. W sytuacji zagrożenia - upadek, nagłe pogorszenie stanu zdrowia, lęk, awaria, pożar - wystarczy nacisnąć przycisk alarmowy w formie zegarka, aby w ciągu kilku sekund połączyć się z Centrum Interwencyjnym Teleopieki, które w zależności od sytuacji zapewnia odpowiednią pomoc. Przeszkolony teleopiekun, dyspozytor otrzymując zgłoszenie wie kto i skąd dzwoni, jaki jest stan jego zdrowia, jakie leki przyjmuje i jakie mogą być w związku z tym zagrożenia.

Warunkiem korzystania przez mieszkańca gminy Goleiszów z systemu teleopieki jest zdolność do obsługi "przycisku alarmowego", posiadanie karty sim, zasięg sieci komórkowej w miejscu zamieszkania seniora. Teleopieka, tzw. „opieka na odległość”, to usługa, która daje możliwość całodobowego wezwania pomocy w przypadku zagrożenia życia i zdrowia, dzięki czemu niweluje uczucie codziennej niepewności i strachu osób starszych oraz samotnych. Ponadto, pomoc udzielona w ciągu kilku minut zapobiega często powikłaniom, których nie można cofnąć, zmniejsza tym samym koszty hospitalizacji, leczenia i rehabilitacji. Ten rodzaj opieki, zapewniającej natychmiastową pomoc, podniesie komfort życia i zwiększy uczucie bezpieczeństwa zarówno osób potrzebujących, jak również ich opiekunów. Podtrzymanie dobrej

kondycji psychicznej i fizycznej osób starszych i niepełnosprawnych pozwoli na ich większą samodzielność, poczucie autonomii oraz wydłuży okres pozostania w dotychczasowych miejscach zamieszkania i opóźni umieszczenie w instytucjonalnej formie opieki tj. domach pomocy społecznej. Usługa teleopieki w gminie Goleszów realizowana będzie w ramach Programu „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2023 w formie wykupu usługi realizowanej przez niezależny podmiot gospodarczy. Polega ona na zapewnieniu mieszkańcom gminy Goleszów bezpłatnego dostępu do telefonicznej opieki domowej, polegającego na elektronicznym całodobowym monitoringu i przyzywaniu natychmiastowej pomocy w przypadku zagrożenia życia, zdrowia, bezpieczeństwa osób starszych i osób z niepełnosprawnościami w miejscu ich zamieszkania.

Podstawą realizacji Programu Osłonowego Wsparcia Seniorów - „Teleopieka w Gminie Goleszów” na rok 2023 jest art. 17 ust. 2 pkt 4 oraz art. 110, ust. 2 i 10 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej. Przepis ten zezwala gminie na podejmowanie innych niż wymienione w art. 17 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej zadań z zakresu pomocy społecznej, wynikających z rozeznaczonych potrzeb, w tym tworzenie i realizację programów osłonowych, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych. Ograniczona mobilność spowodowana niepełnosprawnością, chorobami, wiekiem, nieporadnością w prowadzeniu gospodarstwa domowego, samotnością, czy też zamieszkiwanie w oddaleniu od centrum gminy uzasadnia wytypowanym osobom przez pracowników socjalnych wsparcie w zakresie opisanym w Programie.

Rozdział 5. PODMIOTY REALIZUJĄCE PROGRAM

Podmiotem koordynującym i nadzorującym realizację Programu jest Wójt Gminy Goleszów. Za realizację Programu odpowiedzialnym jest Centrum Usług Społecznych w Goleszowie.

Do zadań podmiotów realizujących Program należy:

1. Wójt Gminy Goleszów:

- 1) koordynacja i nadzór nad realizacją Programu;
- 2) przedstawienie sprawozdania Radzie Gminy Goleszów z wykonania Programu w terminie właściwym dla sprawozdania z wykonania budżetu Gminy.

2. Dyrektor Centrum Usług Społecznych w Goleszowie:

- 1) planowanie wysokości środków finansowych na realizację Programu;
- 2) diagnoza środowisk i grup społecznych będących adresatami Programu;
- 3) przyznawanie i rozliczanie pomocy;
- 4) przygotowanie danych dotyczących realizacji Programu i przekazanie w oznaczonym terminie Wójtowi Gminy Goleszów.

Rozdział 6. FINANSOWANIE PROGRAMU

Program Osłonowy Wsparcia Seniorów- „Teleopieka w Gminie Goleszów” na rok 2023 będzie finansowany do 80% ze środków z dotacji celowej budżetu państwa na realizację Programu zgodnie z art. 150 ustawy o finansach publicznych, a nie mniej niż 20% kwoty jest zabezpieczone w budżecie Gminy Goleszów na realizację Programu. Z prognoz i danych Centrum Usług Społecznych w Goleszowie wynika, że w roku 2023 z pomocy w ramach Programu może korzystać około 20 seniorów w wieku 65 lat i więcej z terenu gminy Goleszów.